

Pedagogická diagnostika výchovných jevu

Pedagogická strategie, mínění:

stanovuje cíl výchovného působení
plánování a strategie výchovného působení (metody, formy práce...)
znalost prostředí a jeho nastavení
znalost specifik cílové skupiny i konkrétních jedinců
zvážení okolností, které mohou výchovný proces narušit

Naplnění výchovného cíle předpokládá dostatečnou znalost a schopnost využívat nástroje poznávání osobnosti žáka (žáku) a jejich změn v průběhu tělesného, duševního a sociálního vývoje.

Diagnostika – určitý druh poznávání, jehož závěrem je stanovení tzv. **diagnózy**, tzn. odborně podložených poznatků o dítěti, jeho individuálních zvláštích a problémech (po stránce psychologické nebo sociální), které jsou nezbytné pro další systematickou výchovnou práci s jedincem. Optimálně je stanovena také **prognóza** dalšího vývoje a výchovně-intervencních opatření.

Struktura diagnostického procesu:

1. Stanovení cíle diagnostické činnosti
2. Shromáždění podstatných informací, optimálně anamnézu dítěte
3. Stanovení diagnostických předpokladů
4. Volba diagnostických metod
5. Vlastní diagnostika (získávání, vyhodnocení a zpracování získaných dat)
6. Formulace diagnostických závěrů, prognózy a výchovných postupů

Potreba diagnostiky

primární diagnostika dětského kolektivu
primární diagnostika konkrétních dětí v dětském kolektivu
problémová diagnostika dětského kolektivu
problémová diagnostika konkrétního dítěte

Obecné diagnostické metody

Anamnéza – rodinná, osobní

získávání všech důležitých informací z minulosti k objasnění současného stavu jedince, nejčastěji je realizována anamnestickými rozhovory a písemnými dotazníky

Katamnéza – zkoumání příčin recidivy nežádoucích projevů v určitém časovém odstupu od ukončení nápravné péče

Speciální diagnostické metody

Aplikují se speciálně a cíleně ke konkrétnímu jedinci (skupině), popř. konkrétnímu problému.

Delíme podle:

- způsobu zjišťování na:

pozorování, explorační metody (dotazník, rozhovor), metody testové (didaktické, logopedické, motoriky, laterality), kasuistické (studium příkladu), analýza dětského

projevu (psaného, výtvarného, praktických činností), projektivní techniky (napr. slovní asociace, metoda nedokončených vět ad.)

- podle zamerení zjišťování na:

úroveň vědomostí,

úroveň vývoje řeči (hovorové, psané),

úroveň chování (sociální vlastnosti, vychovanost), a to v rodině, ve škole, při učení, v práci, při hře a zábavě

úroveň výsledku činností (písemné, výtvarné, hudební, pohybové, pracovní)

úroveň sociability, vývoje řeči a motoriky, sebeobsluhy...

- podle jiných kritérií:

výkonové, funkční, anatomicko-morfologické...

Podle toho, zda jsou metody zaměřeny přímo na aktivity jedince nebo jen s nimi související údaje, je dělíme na:

- přímé
- nepřímé